

ЗВІТ
заступника селищного голови з питань діяльності виконавчих
органів Слобожанської селищної ради Світлани Вусик
(за 2021-2025 рр. та поточний період 2026 року)

I. ПРАВОВА ОСНОВА ТА СФЕРА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Звіт акцентовано на управлінських рішеннях, контрольних функціях та конкретних результатах для бюджету громади.

Рішенням сесії Слобожанської селищної ради від 2020 року за поданням селищного голови мене було затверджено на посаду заступниці селищного голови з питань діяльності виконавчих органів ради.

Відповідно до розподілу обов'язків, до 2023 року я відповідала за реалізацію місцевої політики громади у сферах бюджету, фінансів, економічного розвитку, публічних інвестицій, внутрішнього контролю, освіти та охорони здоров'я. У 2023 році після внесення змін до розподілу обов'язків напрями освіти та охорони здоров'я було виключено.

На сьогодні я забезпечую координацію таких ключових підрозділів:

- фінансовий відділ селищної ради;
- відділ планування, бухгалтерського обліку та звітності;
- відділ економічного розвитку та публічних інвестицій;
- відділ внутрішнього аудиту;
- відділ організації та проведення закупівель;
- відділ моніторингу місцевих податків і зборів.

Через прийняті управлінські рішення та в межах внутрішнього контролю забезпечую погодження фінансування головних розпорядників бюджетних коштів громади.

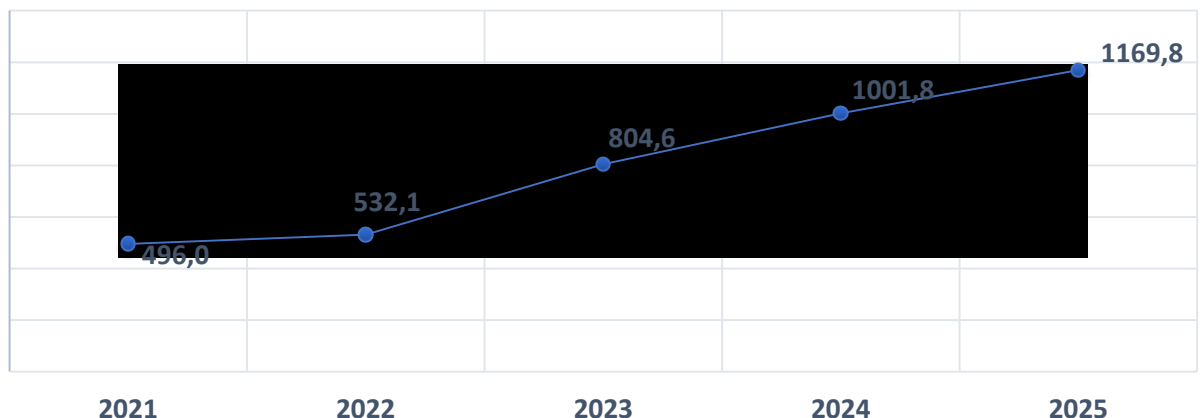
Головним завданням моєї діяльності є забезпечення фінансової стійкості громади, оптимізація витрат та залучення позабюджетних коштів в умовах сучасних викликів.

II. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА МОБІЛІЗАЦІЯ ДОХОДІВ

Забезпечую контроль за виконанням бюджету та координую роботу виконавчих органів ради, як головних розпорядників бюджету щодо управління делегованими повноваженнями в частині бюджетних призначень та асигнувань.

Завдяки системному контролю за бюджетним процесом в громаді та заходам із мобілізації доходів, бюджет громади за звітний період зріс майже в 2,5 рази (на 673,8 млн гривень).

Динаміка власних доходів, млн грн

До бюджету громади додатково залучено 561,8 млн грн із державного та місцевих бюджетів, а також коштів міжнародної допомоги.

З метою забезпечення стабільного наповнення місцевого бюджету, створення прозорої системи моніторингу надходжень та податкового боргу у розрізі платників з 1 січня 2024 року за моєї ініціативи почав функціонувати відділ моніторингу місцевих податків і зборів.

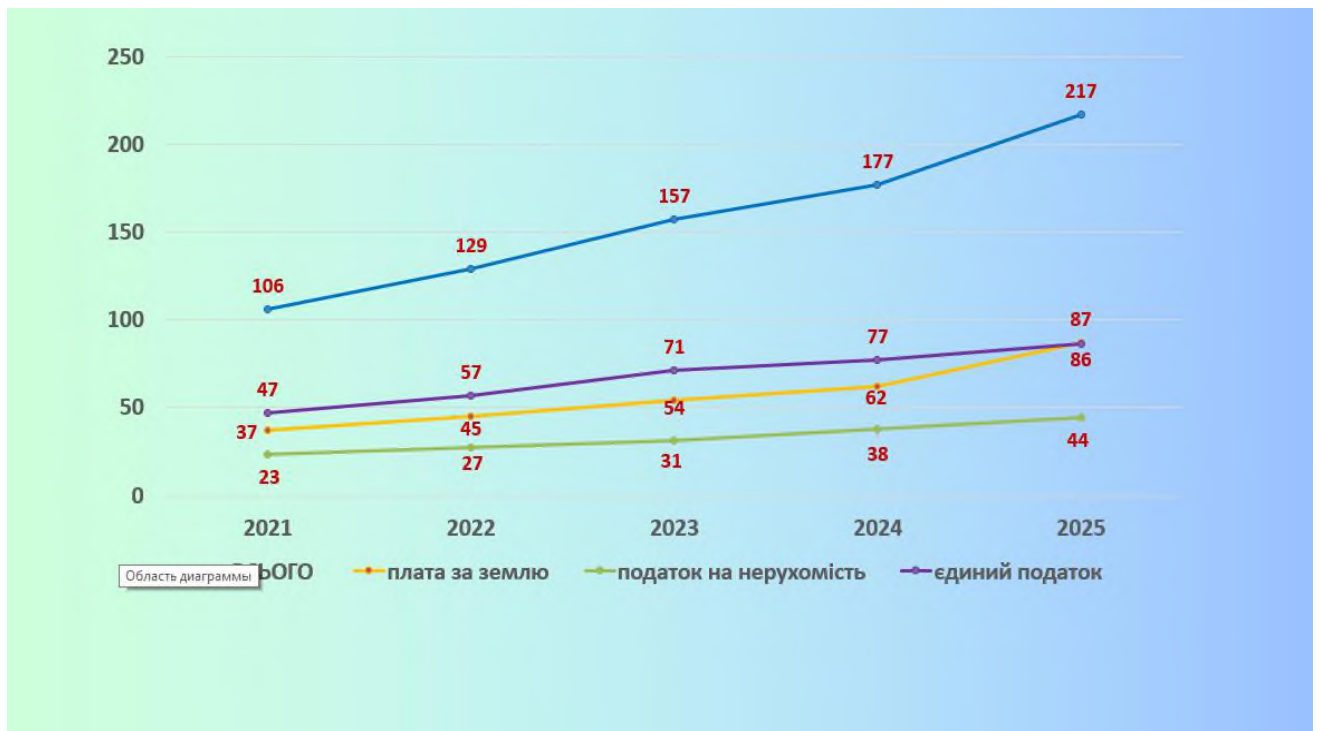
На сьогодні відділ взаємодіє з державними органами влади, територіальними органами ДПС, Асоціаціями ОМС, неурядовими та міжнародними організаціями з питання вдосконалення адміністрування місцевих податків і зборів.

Як голова консультативно-дорадчого органу - робочої групи щодо спільного відпрацювання питань повноти надходжень місцевих податків і зборів до бюджету Слобожанської ТГ (створено у лютому 2024 року), я координую співпрацю з ГУ ДПС у Дніпропетровській області та профільними підрозділами виконавчих органів селищної ради.

Довідково: протягом 2024-2026 рр. проведено 10 засідань (у тому числі 2 виїзних), де розглядалися питання погашення податкового боргу, перегляду ставок і пільг місцевих податків та зборів, робота по залученню до оподаткування суб'єктів, що ухиляються від оподаткування та інші податкові питання.

За період 2021-2025 рр. надходження місцевих податків і зборів зросли на 111 млн грн (темп росту 205%). Плата за землю зросла на 232%; єдиний податок - на 185%; податку на нерухомість – на 191%.

За підсумком 2025 року місцеві податки та збори забезпечили п'яту частину бюджету громади (217,2 млн грн). Темп росту місцевих податків і зборів (123%) перевищив відповідний показник (117%) загальнодержавних податків (ПДФО, акцизний податок). У 2025 році розширено коло платників: податку на нерухомість з 1 044 до 2 624 осіб, плати за землю з 4 958 до 6 214 осіб.

У 2024 році відділом моніторингу місцевих податків і зборів виявлено два заклади, якими на території громади надавалися послуги з тимчасового проживання осіб (ночівлі). Затверджені перелік податкових агентів зі справляння туристичного збору, якими за 2024-2026 рр. до місцевого бюджету сплачено 86 тис гривень.

Окрема увага була приділена аналізу податкового боргу та роботі з його скорочення. Так, за даними ДПС станом на 01.05.2026 року загальна сума податкового боргу по місцевих податках і зборах становить 35,7 млн грн. Протягом 2024-2026 рр. податковий борг по місцевих податках і зборах скорочено по 4 423 платникам на суму 9,2 млн грн, у тому числі:

2024 рік: 1 256 платників на суму 2,2 млн грн;

2025 рік: 1 741 платників на суму 4,5 млн грн;

січень-квітень 2026 р.: 1 426 платників на суму 2,5 млн грн.

У тому числі за рахунок списання боргу податковим органом за заявами 601 платників податковий борг скорочено на загальну суму 2,1 млн грн, у тому числі:

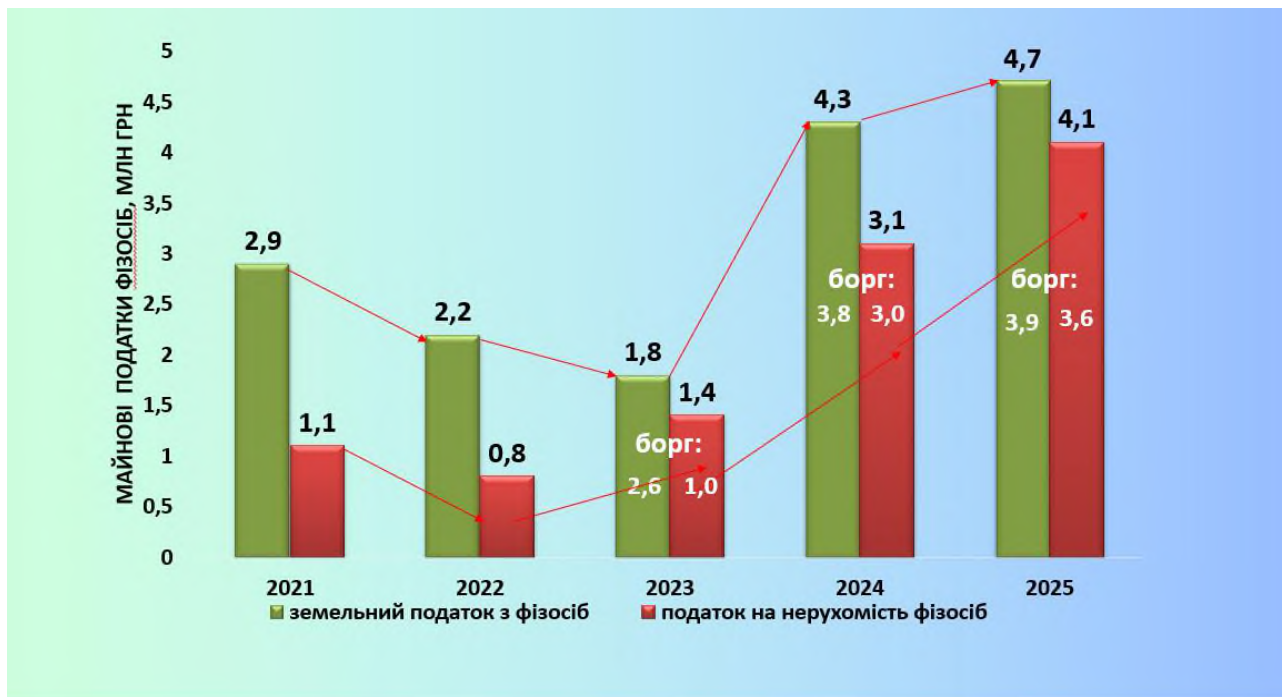
2024 рік: 126 платників на суму 0,4 млн грн;

2025 рік: 346 платників на суму 1,1 млн грн;

січень-квітень 2026 р.: 128 платників на суму 0,6 млн грн.

Зазначені результати певним чином пов'язані з співпрацею з ТОВ «Ю-контрол» (YS.Market) з жовтня 2024 року та впровадження цифрового інструменту із автоматичного інформування власників нерухомості про нараховані суми податкових зобов'язань майнових податків, МПЗ та податковий борг через установи банків (Privat24, Monobank).

Для спрощення платникам доступу до інформації про податковий борг, у грудні 2025 року на офіційному вебсайті селищної ради почав функціонувати електронний сервіс «Податки онлайн: перевірка і сплати».

Завдяки цим заходами у 2024 році зупинена тенденція до зменшення надходжень майнових податків (плата за землю та податок на нерухомість з фізичних осіб), яка спостерігалася протягом перших двох років з початку повномасштабного вторгнення росії в Україну.

Також робота зосереджена на формуванні у платників податкової культури. Так, на офіційному вебсайті селищної ради в розділі «Підприємництво» створено рубрику «Все про податки», де опубліковано понад 230 матеріалів з податкових питань. У серпні 2025 року затверджено Програму формування податкової культури на території Слобожанської громади на 2025-2028 роки.

Слобожанська ТГ бере активну участь у реформуванні податкового законодавства. З вересня 2024 року Слобожанська ТГ є учасником пілотного проєкту Всеукраїнської Асоціації ОТГ з питання удосконалення адміністрування місцевих податків і зборів. На базі нашої громади відпрацьовується модель взаємодії місцевого самоврядування, YouControl та банківських установ для постійного інформування громадян про податковий борг та нараховані суми податкових зобов'язань майнових податків та МПЗ.

Протягом 2024-2026 років Слобожанська громада презентувала цифрові кейси та результати роботи з платниками податків на 3-х всеукраїнських заходах, організованих Всеукраїнською Асоціацією ОТГ у партнерстві із шведсько-українською програмою Polaris «Підтримка багаторівневого врядування в Україні» та U-LEAD з Європою:

- **лютий 2025 року (селище Слобожанське)** – I міжрегіональний форум з питання передачі окремих функцій ОМС з адміністрування місцевих податків і зборів та використання сучасних ІТ-інструментів в громадах, за участі громад прифронтових областей: Запорізької, Харківської, Луганської, Львівської, Дніпропетровської, представників Мінрозвитку, Мінфін, ДПС, експертного середовища.

- **березень 2025 року (м. Київ)** - круглий стіл: «Ефективне адміністрування місцевих податків: запорука фінансової стійкості громад і доступності податкових послуг» з питання налагодження ефективного адміністрування місцевих податків та інтеграції податкових адміністративних послуг у ЦНАП, за участі представників 540 громад України, Мінфін, Мінрозвитку, Мінцифри, ДПС, профільних Комітетів Верховної Ради України, народних депутатів України, експертів у сфері оподаткування.

- **лютий 2026 року (м. Київ)** - захід «Громади та адміністрування податків: від ініціативи до спільних рішень» з питання фіскальної автономії місцевого самоврядування, за

участі понад 560 представників громад України, народного депутата України Віталія Безгіна, представників Мінфін, Мінрозвитку, Мінцифри, експертів у сфері оподаткування.

На основі практичного досвіду роботи в пілотному проєкті ВАОТГ, громадою систематизовані ключові проблеми адміністрування місцевих податків та запропоновані пропозиції для їх вирішення.

З березня 2025 року громада входить до складу фокус-групи, створеної при Платформі «Місцеві бюджети та фінанси» Всеукраїнської Асоціації ОТГ (за участі представників Центру політико-правових реформ, міжнародних експертів (шведсько-українська програма Polaris «Підтримка багаторівневого врядування в Україні», U-LEAD з Європою), ОМС, експертів у сфері податків).

Напрацьовані пропозиції увійшли до законопроєкту Мінфіну «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо надання додаткових повноважень органам місцевого самоврядування в частині адміністрування місцевих податків і зборів».

З січня 2026 року Слобожанська ТГ входить до складу робочої групи при Верховній Раді України, створеної за ініціативи народних депутатів Віталія Безгіна та Ігоря Марчука для напрацювання спільних рішень щодо розширення повноважень ОМС в частині адміністрування місцевих податків і зборів, підвищення ефективності їх справляння та посилення фінансової спроможності територіальних громад.

III. ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПІДТРИМКА БІЗНЕСУ

Протягом 2021-2025 рр. база платників податків Слобожанської ТГ формувалася та актуалізувалася з використанням даних системи аналітичної платформи Центру розвитку інновацій (Vkursi.pro), з 2024 року по теперішній час – системи YouControl (Youcontrol.market/hromada) та ІТС «Електронний кабінет» ДПС.

У грудні 2025 року громада отримала почесну Відзнаку Центру розвитку інновацій **«За лідерство у використанні цифрових рішень для розвитку економіки громади»**.

Станом на 01.01.2026 року у громаді зареєстровано 3 715 суб'єктів господарювання (1 694 юридичних осіб та 2 021 – ФОП). Понад 78% підприємців зареєстровані в селищі Слобожанське. За секторами економіки найбільше суб'єктів господарювання зареєстровані в оптовій та роздрібній торгівлі (понад 1 230 СГ), транспорті й логістиці (181 СГ), сільському господарстві (149 СГ).

Протягом 2021–2025 років загальна кількість створених суб'єктів господарювання перевищувала кількість тих, що припинили діяльність.

Протягом звітного періоду забезпечено комунікацію з місцевим бізнесом та їх інформаційну підтримку. За ініціативи Міністерства аграрної політики та продовольства України в громаді реалізовано інформаційний проєкт «Незламні аграрії Слобожанської ТГ». Відеоматеріали про аграріїв громади (ПСП «ДЕМЕТРА», ПП «СІГМА», ФГ «ОБРІЙ») отримали широке охоплення завдяки розміщенню на офіційному вебсайті Слобожанської громади та порталі Мінагрополітики. У 2025 році запроваджено маркування продукції місцевих товаровиробників (ПСП «ДЕМЕТРА») офіційним логотипом Слобожанської громади.

Щороку проводяться заходи до Дня підприємця України та Дня працівників сільського господарства, на яких кращі підприємці та аграрії відзначаються Подякою селищного голови за високий професіоналізм, активну підприємницьку діяльність та стійкість у воєнний час.

IV. ОПТИМІЗАЦІЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИДАТКІВ

Впроваджено заходи жорсткої економії бюджетних коштів, попереднього контролю обґрунтованості витрат та розподілу ресурсів на критичні потреби громади.

Протягом звітної періоду вживалися заходи з унормування бюджетного процесу шляхом координації роботи з підготовки проєктів рішень, покращення роботи щодо відкритості, прозорості бюджетного процесу в громаді. Для цього проводилася відповідна підготовка, організаційна робота, здійснення попереднього контролю щодо нагальності, обґрунтованості, ефективності видатків.

Представлені на затвердження рішення про бюджет Слобожанської селищної територіальної громади; затвердження заходів до програм соціально-економічного розвитку громади; використання коштів за звітні періоди; затвердження Бюджетного регламенту проходження бюджетного процесу Слобожанської селищної територіальної громади та зміни до них.

Здійснювалася робота з координації діяльності головних розпорядників бюджетних коштів (ГРБК) щодо ефективного планування та недопущення нецільового використання коштів.

З метою підвищення якості послуг жителям громади та ВПО, створення належних умов життєзабезпечення та життєдіяльності у воєнний час мережа розпорядників коштів буда розширена. Якщо у 2021 році було 5 головних розпорядників та 24 розпорядників бюджетних коштів і одержувачів, то у 2026 році - 10 виконавчих органів ради (загалом 27 розпорядників та одержувачів коштів бюджету

Для управління бюджетним процесом, ефективного спрямування та витрачання ресурсів громади створено робочу групу, якою затверджувалися План заходів з питань формування проєктів селищного бюджету; План заходів складання середньострокового прогнозу бюджету громади (2026-2028 рр; 2027- 2029 рр.); План заходів щодо наповнення селищного бюджету, ефективного використання бюджетних коштів та посилення фінансово-бюджетної дисципліни; Порядок надання субвенцій з місцевого бюджету; Порядок фінансування головних розпорядників Слобожанської селищної територіальної громади.

Здійснюється координація роботи Комісії з питань розподілу публічних інвестицій Слобожанської селищної територіальної громади.

Видаткова частина протягом звітної періоду зросла у 2,5 рази, або на 878,6 млн грн.

Протягом звітної періоду отримано позитивні висновки департаменту фінансів ОДА при формуванні бюджету територіальної громади та за результатами звітування про його виконання, що свідчить про якісну роботу на цьому напрямку та належний професійний кадровий потенціал громади.

V. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ТА АУДИТ

Систему контролю переорієнтовано із виявлення помилок на запобігання фінансовим порушенням виконавчими органами, комунальними підприємствами, установами та закладами, надання селищному голові об'єктивних і незалежних висновків та рекомендацій, інформування правоохоронних органів про виявлені зловживання для притягнення до відповідальності.

У 2021 році на базі відділу внутрішнього аудиту було започатковано моніторинг ризикових господарських операцій вартістю понад 100 тис грн для упередження порушення при використанні коштів громади.

У 2022 році змінено форму контролю і більше уваги приділено створенню системи внутрішнього контролю у кожному закладі громади, з можливістю оперативного реагування на ризикові напрямки роботи (операції, процедури).

У 2025 році започатковано звітування головних розпорядників про стан внутрішнього контролю у підпорядкованій галузі.

З метою прозорості та доступності громадськості до інформації про витрачання бюджетних коштів всі головні розпорядники розміщують на сайті ради бюджетні паспорти та звіти про виконання понад 100 бюджетних програм.

У виконавчому комітеті розроблено відповідний Порядок та організовано роботу постійної робочої групи з питань внутрішнього контролю, на яких розглядаються проблемні питання діяльності виконавчих органів та комунального сектору громади, обговорюються ризики та шляхи їх мінімізації, проводяться консультації щодо дотримання вимог чинного законодавства.

До роботи групи залучаються представники комунальних підприємств, установ, закладів громади, за необхідності, - представники органів Казначейства та інших державних установ.

Важливим напрямом роботи є нормативне врегулювання внутрішніх процесів громади. З урахуванням постійних змін законодавства, за період повномасштабного вторгнення розроблено та оновлено понад 50 нормативно-правових та внутрішніх організаційно-розпорядчих документів, що регламентують здійснення господарських операцій в умовах воєнного стану.

Через відсутність нормативно визначених процедур значна кількість процесів потребувала оперативного впровадження нових механізмів роботи. У короткі строки напрацьовувалися алгоритми здійснення господарських операцій, які до повномасштабного вторгнення не проводилися, зокрема:

- організація обліку та використання гуманітарної і благодійної допомоги (на початку повномасштабного вторгнення громада почала активно отримувати допомогу, проте чіткі механізми її оформлення були відсутні, або містили суперечливі підходи);
- організація роботи Пунктів незламності та укриттів (на момент отримання доручення щодо їх створення нормативне врегулювання функціонування таких об'єктів фактично було відсутнє, а відповідні державні нормативні акти з'явилися після початку їх роботи);
- значна кількість запитань щодо надання та оформлення допомоги Силам оборони України;
- питання щодо оподаткування (в умовах стрімкої інфляції комунальні заклади громади відповідно до вимог ПКУ повинні були зареєструватися платниками ПДВ).

Окремим викликом залишається застосування закупівельного законодавства. Постійні зміни правил, невідповідність нормам законодавства інших сфер (зокрема будівельного). Все це потребувало додаткового часу на прийняття таких управлінських рішень, які мали забезпечити виконання завдань відповідно до норм діючого законодавства.

Напрацьовані проекти управлінських рішень за проблемними напрямками діяльності надсилалися усім головним розпорядникам для врахування та використання у роботі.

Для вивчення стану ефективності роботи підрозділів за звітний період проведено 7 аудиторських досліджень, надано понад 90 рекомендацій (75% враховані та впроваджені

об'єктами аудиту). Крім цього, організовувалися наради, спільні консультації, навчання з метою недопущення недоліків чи порушень колегами. Досліджувалися питання управління та ефективності у 31 розпорядників бюджетних коштів.

Окремим важливим напрямом роботи стало відстоювання репутаційних та майнових інтересів громади в умовах посилення заходів зовнішнього державного контролю, зокрема з боку Державної аудиторської служби України, Антимонопольного комітету України, громадських організацій.

Проведення моніторингу, перевірок та інших контрольних заходів, з одного боку, сприяло додатковому аналізу прийнятих нами управлінських рішень, оцінці їх відповідності вимогам законодавства та ефективності використання комунального майна і бюджетних ресурсів.

З іншого боку, значна частина висновків органів державного фінансового контролю містила спірні або необґрунтовані підходи до застосування норм законодавства, що потребувало додаткової роботи щодо захисту інтересів громади. Значний обсяг часу був спрямований на підготовку заперечень, пояснень, судових позовів та супровід судових процесів з метою оскарження неправомірних висновків і вимог контролюючих органів.

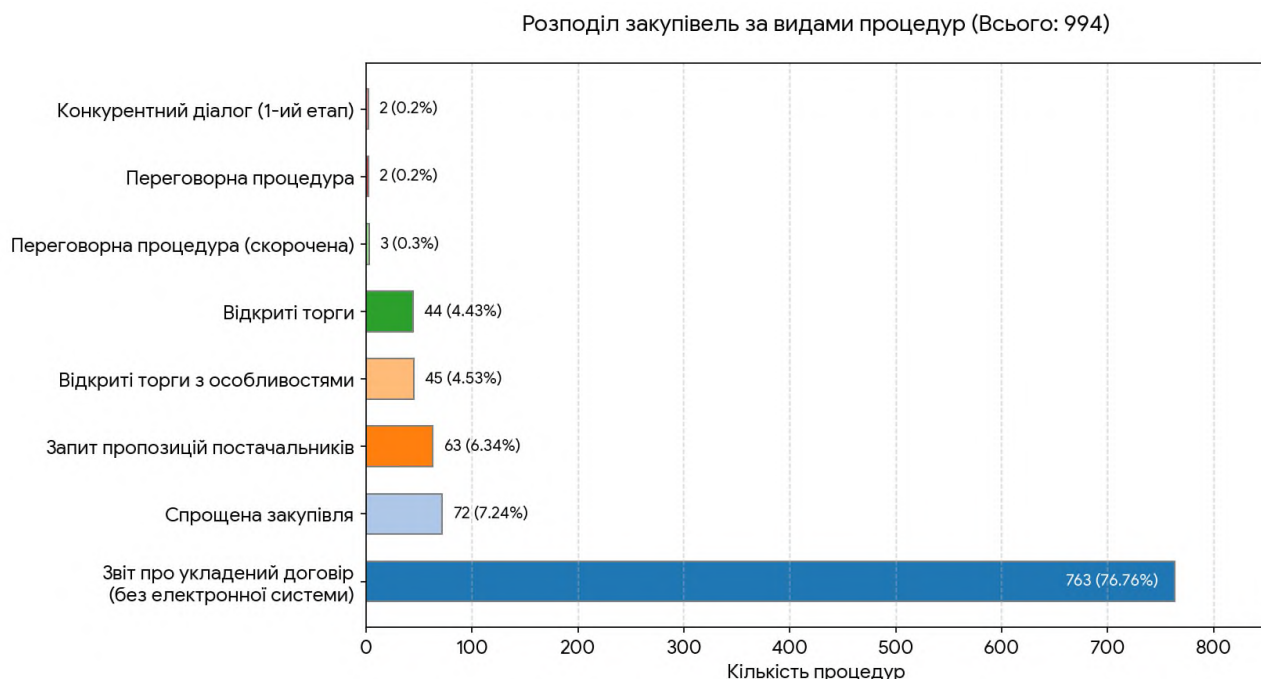
Вдалося відстояти майнові інтереси громади в судах, оскарживши необґрунтовані висновки аудиторів органів фінансового контролю. Така практика мала значення для захисту інтересів громади, сприяла формуванню більш виваженого підходу до застосування норм законодавства.

Слобожанська громада на сьогодні надає методичну та консультаційну допомогу іншим громадам з питань організації внутрішнього аудиту та контролю, попередження фінансових порушень.

VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Організація закупівельної діяльності у виконавчому комітеті селищної ради здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

За 2021-2025 року в електронній системі закупівель Prozorro було сформовано та оприлюднено 1 327 позицій річного плану закупівель (зі змінами). Проведено 994 закупівлі, у тому числі за видами процедур:

Загальна економія коштів за проведеними процедурами закупівель виконавчим комітетом селищної ради складає 10,0 млн грн (середня кількість учасників – 1,35).

Протягом 2022–2025 років випадків оскарження відкритих торгів та моніторингів з боку ДАСУ не зафіксовано (у 2021 році моніторинг ДАСУ було проведено щодо 2-х процедур закупівель, з них один висновок органу контролю було оскаржено в судовому порядку).

Важливою складовою роботи у сфері публічних закупівель є методологічна підтримка інших замовників громади. Постійно здійснюється моніторинг та супровід стратегічно важливих процедур, надається консультативна допомога структурним підрозділам, комунальним підприємствам та установам (у тому числі у взаємодії з АМКУ та ДАСУ), що дозволяє мінімізувати ризики порушень законодавства та підвищити якість підготовки тендерної документації і прийнятих рішень. Окремо слід відзначити супровід складних і чутливих закупівель у сфері безпеки, охорони здоров'я та будівництва, які мають суттєве значення для громади.

VII. СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПУБЛІЧНІ ІНВЕСТИЦІЇ

Входжу до складу робочих груп з розробки довгострокових та середньострокових планувальних документів (Стратегії розвитку громади, Програма соціально-економічного розвитку, інші документи), забезпечуючи загальне керівництво процесом планування, контроль та координацію роботи за їх реалізацією.

Підготовку **Стратегії розвитку Слобожанської селищної ТГ** було розпочато у грудні 2021 року. До початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну експертами із стратегічного планування Фонду Розвитку Місцевої Демократії проведено дві стратегічні сесії. У травні 2022 року робоча група відновила свою роботу над актуалізацією Плану реалізації Стратегії на 2023-2027 роки, врахувавши виклики війни. На початку 2023 року було розпочато роботу з підготовки Стратегічної екологічної оцінки (далі - CEO) Стратегії розвитку громади.

Стратегія розвитку громади та Звіт про CEO були затверджені у жовтні 2023 року. Матеріали з розробки та Стратегію розвитку оприлюднено на офіційному вебсайті селищної ради.

Програма соціально-економічного розвитку на 2025–2027 рр. затверджена у лютому 2025 року. Відповідно до вимог чинного законодавства розроблено CEO. За підсумками півріччя Звіт про виконання ПСЕР заслуховується виконавчим комітетом та селищною радою. Для регіональної інтеграції показники ПСЕР щороку надаються Дніпропетровській ОДА.

Програма комплексного відновлення території громади на 2026–2028 роки затверджена у грудні 2025 року. Документ спрямований на подолання наслідків збройної агресії та відбудову інфраструктури громади. Звітність щодо реалізації проєктів відновлення є публічною та інтегрується в державні моніторингові системи.

Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій затверджено у серпні 2025 року. Він оптимізує капітальні вкладення та черговість фінансування значущих об'єктів. Звітування про капітальні видатки координується з виконанням місцевого бюджету.

Невід'ємною складовою бюджетного процесу є місцеві цільові програми (далі – Програми), в яких визначаються конкретні завдання та заходи для ефективного управління фінансами в усіх сферах життєдіяльності громади.

Станом на 01.01.2021 р. були затверджені 22 Програми, станом на 01.01.2026 р. - 40, що свідчить про гнучкість управління та оперативне реагування на виклики воєнного часу. Чинні програмні документи оприлюднені на офіційному вебсайті селищної ради та сторінках профільних структурних підрозділів.

Для забезпечення прозорості та відкритості звіти про виконання Програм місцевих цільових програм оприлюднюються на сайті селищної ради та Єдиному державному

вебпорталі відкритих даних (data.gov.ua). Щорічно актуальний перелік Програм подається до Дніпропетровської ОДА для загальнообласного моніторингу.

На сьогодні впроваджено систему управління публічними інвестиціями (PIM), що повністю інтегровано в екосистему DREAM.

Протягом 2025 року здійснювалася координація роботи з переходу Слобожанської громади до нової моделі управління публічними інвестиціями. Так, на виконання постанови КМУ № 527 у структурі відділу з питань економічного розвитку та публічних інвестицій було створено сектор з управління публічними інвестиціями, що дозволило оперативно оцифрувати інвестиційні пріоритети громади та забезпечити їх повну інтеграцію в єдину цифрову екосистему DREAM.

Завдяки створенню та координації роботи Інвестиційної ради, Комісії з розподілу коштів (для реалізації Реформи PIM) та взаємодії структурних підрозділів селищної ради, в громаді було розроблено та затверджено Середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій (СПП). На виконання цього плану сформовано Єдиний проєктний портфель (ЄПП) громади, який станом на 01.01.2026 року налічував 54 комплексні проєкти. Після внесення змін у лютому 2026 року - 52 проєкти.

Загальна потреба у фінансуванні для повної реалізації проєктів, включених до ЄПП, становить 818,3 млн грн. На сьогодні загальна сума забезпеченого фінансування на реалізацію проєктів портфеля складає 323,4 тис грн. При цьому обсяг уже використаного фінансування для проєктів та програм, зареєстрованих в ЄПП, становить 46,5 млн грн, що становить 14% від загальної суми виділених коштів, що свідчить про динамічний старт практичної реалізації запланованих проєктів.

Слобожанська громада увійшла до 1/3 лідерів-муніципалітетів України за рівнем інвестиційного планування, які першими пройшли державну секторальну оцінку інвестиційних проєктів, що дозволить залучити додаткові фінансові ресурси з державного бюджету та міжнародних фондів.

З початку оголошення воєнного стану в Україні та обмеження постановою КМУ № 590 капітальних видатків на фінансування проєктів, подальша робота була зосереджена на залученні міжнародних коштів.

1. Європейський інвестиційний банк (ЄІБ) (у межах «Програми з відновлення України» (субвенція з державного бюджету))

2022 рік: у вересні на конкурсний відбір Мінрегіону було подано 6 проєктів (будівництво ЦНАП, амбулаторії, житла для ВПО у с. Балівка та с. Олександрівка) загальною вартістю 442,1 млн грн. У листопаді 2022 року Комісією відібрано 2 проєкти, загальною вартістю 67,9 млн грн (нове будівництво ЦНАП в селищі Слобожанське та амбулаторії в с. Олександрівка).

2023 рік (розширення пулу): у червні на конкурсний відбір Мінрегіону було подано 5 проєктів, загальною вартістю 297,9 млн грн (капремонт Слобожанської центральної лікарні (Блоки Б і В), об'єкти водовідведення в с. Балівка, каналізації с. Олександрівка, термомодернізації Олександрівського і Партизанського ліцеїв). За результатами відбору Комісією відібрано для фінансування проєкт капітального ремонту Блоків Б і В КП «Слобожанська центральна лікарня», загальною вартістю 178,4 млн грн (83% - кошти ЄІБ, 17% - місцевий бюджет).

2024–2025 рр.: за відсутності оголошення конкурсних відборів у 2024 році, громадою забезпечено виконання робіт на 3-х об'єктах та їх завершення:

1. травень 2026 р. – розпочав роботу новий ЦНАП (Дія.Центр) в селищі Слобожанське вартістю 73,9 млн грн (кошти ЄІБ - 59,1 млн грн, місцевий бюджет - 14,8 млн грн);

2. травень 2026 р. – розпочала роботу нова амбулаторія сімейної медицини в с. Олександрівка вартістю 38,5 млн грн (кошти ЄІБ - 30,8 млн грн, місцевий бюджет - 7,7 млн грн);

3. триває капітальний ремонт Слобожанської центральної лікарні (Блоки Б і В) вартістю 178,4 млн грн (кошти ЄІБ - 148,6 млн грн, місцевий бюджет - 29,8 млн грн).

I півріччя 2025 року: через цифрову платформу DREAM, у межах етапу «Відновлення України III» додатково подано 2 проєкти: встановлення сонячної електростанції (СЕС) для водопостачання с. Партизанське (23,8 млн грн); капремонт відділення АІТ лікарні (42 млн грн), які на початковому етапі не пройшли конкурсний відбір;

II півріччя 2025 року: після розширення портфеля, на етап «ПВУ III (транш В)» подано 5 пріоритетних проєктів, загальною кошторисною вартістю 169,0 млн грн (2 ПРУ в ДНЗ «Берізка» та Олександрівському ліцеї, капремонт пожежного депо та СЕС у с. Орільське, капремонт відділення АІТ).

За результатами засідання Комісії до фінансування відібрано проєкт капітального ремонту відділення АІТ Слобожанської центральної лікарні, вартістю 42 млн грн (кошти субвенції - 28 млн грн, місцевий бюджет - 14 млн грн).

2. Український фонд соціальних інвестицій (УФСІ) (за кошти Німецького банку розвитку KfW).

Співпраця громади в межах Програми УФСІ VIII та УФСІ IX була спрямована на розвиток медичної інфраструктури та вирішення соціальних потреб ВПО:

1. Реконструкція будівлі під Слобожанську амбулаторію ЗПСМ з укриттям (проєкт подано у 2021 році, обсяг фінансування - 823 980 EUR, відкриття об'єкта у липні 2024 року);

2. Капітальний ремонт дитячого інфекційного відділення КП «Слобожанська центральна лікарня» (Меморандум підписано у травні 2023 р., обсяг фінансування - 0,9 млн євро, відкриття об'єкта у грудні 2025 року);

3. Реконструкція гуртожитку під житло для ВПО за адресою: с. Олександрівка, вул. Доновського, 77 (Меморандум укладено в червні 2022 року, обсяг фінансування - 1,9 млн євро, реалізація проєкту триває).

3. Взаємодія з міжнародними агентствами (ПРООН, U-LEAD з Європою)

ПРООН (Проєкт «EU4Recovery»): у 2023 році реалізовано проєкт з організації мобільної соціальної служби (у листопаді 2023 року отримано спеціалізований автомобіль *Fiat Ducato Maxi*, який із січня 2024 року забезпечує надання послуг у старостатах громади).

У березні 2023 року отримано 4 портативні зарядні станції *Goal Zero YETI 500X*.

Програма «U-LEAD з Європою»:

Інституційний розвиток (2023 рік): проведено комплексне навчання з фандрейзингу для фахівців виконкому та комунальних підприємств. Призначено профільного спеціаліста за напрямом проєктної діяльності у підрозділах виконавчих органів селищної ради.

Програма TIPS4UA: громада стала переможцем конкурсного відбору з навчально-стажувальної програми TIPS4UA (у партнерстві з Європейським Комітетом Регіонів).

У квітні 2025 року в м. Київ представники громади пройшли I етап навчання щодо розробки проєктів за стандартами ЄС та узгодили спільні дії з громадами-побратимами (Новоселицька Чернівецької області та Широківська ТГ Запорізької області).

4. Інноваційний фандрейзинг та модель «прямого контакту» (2025 рік)

У 2025 році впроваджено модель «прямого контакту» з міжнародними інституціями, без прив'язки до офіційних грантових оголошень.

Через безпосереднє звернення до закордонних фондів від донорів Швеції та Німеччини громада отримала спецтехніку – три пожежних автомобілі: *Volvo FL10* (донор — *Swedish Rescuers*, Швеція); *Mercedes-Benz 1428AF* (донор — ініціатива *Water4Ukraine*, Німеччина); *Iveco Magirus Eurofire* (донор — ініціатива *Water4Ukraine*, Німеччина).

5. Міжнародне муніципальне співробітництво

У вересні 2025 року відбулося стажування представників ОМС в муніципалітеті-побратимі - м. Адажі (Латвія), вивчено ефективні інструменти залучення структурних фондів ЄС (*ERDF*, *LIFE*, *INTERREG*), систему управління ризиками, механізми громадського контролю тощо.

6. Участь у міжнародних ініціативах та проєктах МТД

Слобожанська ТГ є учасницею міжнародних ініціатив, що відкриває доступ до інструментів фінансування за кошти МТД, зокрема:

Ініціатива ЄС «Мери за економічне зростання» (M4EG): громада є дійсним учасником ініціативи, що фінансується ЄС та впроваджується Програмою розвитку ООН (ПРООН). У межах розширення програми на період 2025–2028 років громада продовжує розробку рішень для стимулювання місцевої економіки.

Глобальна ініціатива ЄС «Угода мерів щодо Клімату та Енергії»: громада взяла на себе зобов'язання щодо підвищення енергоефективності, збільшення частки відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) та адаптації до кліматичних змін. Стратегічною ціллю в межах Угоди є скорочення викидів парникових газів на території Слобожанської ТГ до 2030 року щонайменше на 35 відсотків.

Проект МТД «EU4Recovery - розширення можливостей громад в Україні»: виконавець: ПРООН; партнери-донори: країни ЄС. Проект спрямований на підвищення стійкості інфраструктури та підтримку громадян, що постраждали від війни.

Проект МТД «Забезпечення доброго врядування завдяки участі громадськості та підвищенню якості надання послуг і захисту довкілля на сході України»: Виконавець: ПРООН; партнер-донор: Уряд Швеції через Шведське агентство міжнародної співпраці та розвитку (Sida) у координації з Посольством Швеції в Україні. Громаду було включено до проекту за результатами відбору серед муніципалітетів Дніпропетровської області. Співпраця охоплює компоненти: 1. Економічне відновлення та розвиток інфраструктури; 2. Місцеве самоврядування та реформа децентралізації; 3. Громадська безпека та соціальна згуртованість.

Проект МТД «Мобільні центри надання адміністративних послуг для постраждалого від конфлікту населення Східної України»: Виконавець: ПРООН; партнер-донор: Уряд Канади через Міністерство закордонних справ, торгівлі та розвитку Канади (DFATD). Проект націлений на забезпечення доступності державних послуг для віддалених територій та вразливих верств населення.

Проект «RELEVE» (Реконструкція та відновлення місцевої інфраструктури): Співпраця офіційно зареєстрована у 2025 році. Проект реалізується Французькою агенцією з міжнародного технічного співробітництва *Expertise France*, за фінансової підтримки міжнародних партнерів, та зосереджений на відновленні соціальних об'єктів.

Фінансова угода «Програма відновлення України» між Україною та ЄІБ: Ратифікована для фінансування значущих інфраструктурних об'єктів громади, що дозволить залучати безповоротні субвенції на довгострокові проекти будівництва та капітальних ремонтів.

Залучення Слобожанської ТГ до програм ПРООН, *Expertise France*, ЄІБ та урядів країн-партнерів (Швеції, Канади, країн ЄС) забезпечує громаді надійний інституційний фундамент для залучення прямих інвестицій у відбудову громади.

VIII. ВИКЛИКИ ТА ПРІОРИТЕТИ РОБОТИ

Зовнішні та внутрішні ризики:

Загалом бюджет громади по доходах був виконаний і перевиконаний через зовнішні чинники, таких як: зміна нормативно-правових актів щодо бронювання (підвищено вимоги до офіційного рівня заробітної плати працівника для критично важливих підприємств); підвищення розміру мінімальної зарплати (ПДФО, єдиний податок, податок на нерухомість); інфляційні процеси (акцизний податок); та внутрішні чинники: утворення відділу моніторингу місцевих податків і зборів, який системно здійснює моніторинг наявної бази оподаткування та виявляє невідповідності, резерви, інформує платників про податковий борг тощо).

Основними ризиками залишаються наслідки збройної агресії росії; можливе скорочення активності бізнесу через міграцію населення, дефіцит кваліфікованих кадрів, що може спричинити скорочення виробництва; пошкодження, руйнування виробничих потужностей; нестабільність законодавства та підзаконних актів (у тому числі податкового), що регулюють підприємницьку діяльність.

Видатки не виконувалися у запланованих обсягах через об'єктивні та суб'єктивні фактори: військовий стан у країні, затримки з казначейським обслуговуванням, складність

закупівельного і бюджетного законодавства, постійну зміну нормативно-правових актів, що регулюють процеси використання фінансових ресурсів; дефіцит коштів на єдиному казначейському рахунку держави; залежність країни від зовнішнього фінансування; неузгодженість повноважень, у тому числі фінансових в ОМС.

При прийнятті нового законодавства відсутні підготовлені супровідні підзаконні акти (методичні рекомендації), що призводить до зупинки реалізації проєктів тощо.

Шляхи розв'язання:

Враховуючи нинішню ризикову безпекову ситуацію, вважаю за необхідне забезпечити:

1) постійний моніторинг за виконанням дохідної частини бюджету громади, необхідності проведення розрахунків та виявлення резервів наповнення бюджету, вжиття заходів з мобілізації доходів бюджету в межах повноважень ОМС та відповідно до чинного законодавства;

2) координацію роботи щодо оптимізації видатків бюджету громади, спрямувавши основні зусилля на захищені статті видатків, розрахунки за спожиті енергоносії, завершення розпочатих інвестиційних проєктів (в першу чергу, укриття для дітей та населення, альтернативне опалення для комунальних закладів, соціальні виплати від громади тощо). Систематичне звітування та заслуховування головних розпорядників на засіданнях комісії з питань внутрішнього контролю;

3) моніторинг стану внутрішнього контролю розпорядниками коштів громади, внутрішній аудит ризикових напрямків діяльності в окремих галузях, об'єктах;

4) співпрацю з міжнародними донорами з метою покращення та розвитку людського капіталу, матеріально-технічної бази установ (комунальних підприємств), реалізацію важливих для громади інфраструктурних проєктів;

5) актуалізацію Стратегії розвитку Слобожанської територіальної громади до 2030 року;

6) підготовку запитів на надання консультацій до уповноважених центральних органів виконавчої влади, комітетів ВРУ з метою упередження порушень (у разі необхідності);

7) підготовку пропозицій до законодавства шляхом залучення Всеукраїнських асоціацій місцевого самоврядування для колективного відстоювання інтересів громад (у разі необхідності);

8) організацію та участь на постійній основі в навчаннях з підвищення кваліфікації працівників виконавчих органів ради, з акцентом на підвищення професійності, законності, порядності, емпатії тощо.

Основними пріоритетними завданнями на 2026 рік залишаються: організація та координація роботи виконавчих органів для досягнення цілей і напрямків Стратегії розвитку громади, Програми соціально-економічного розвитку, в межах затвердженого бюджету громади.

Заступник селищного голови
з питань діяльності виконавчих органів

Світлана ВУСИК